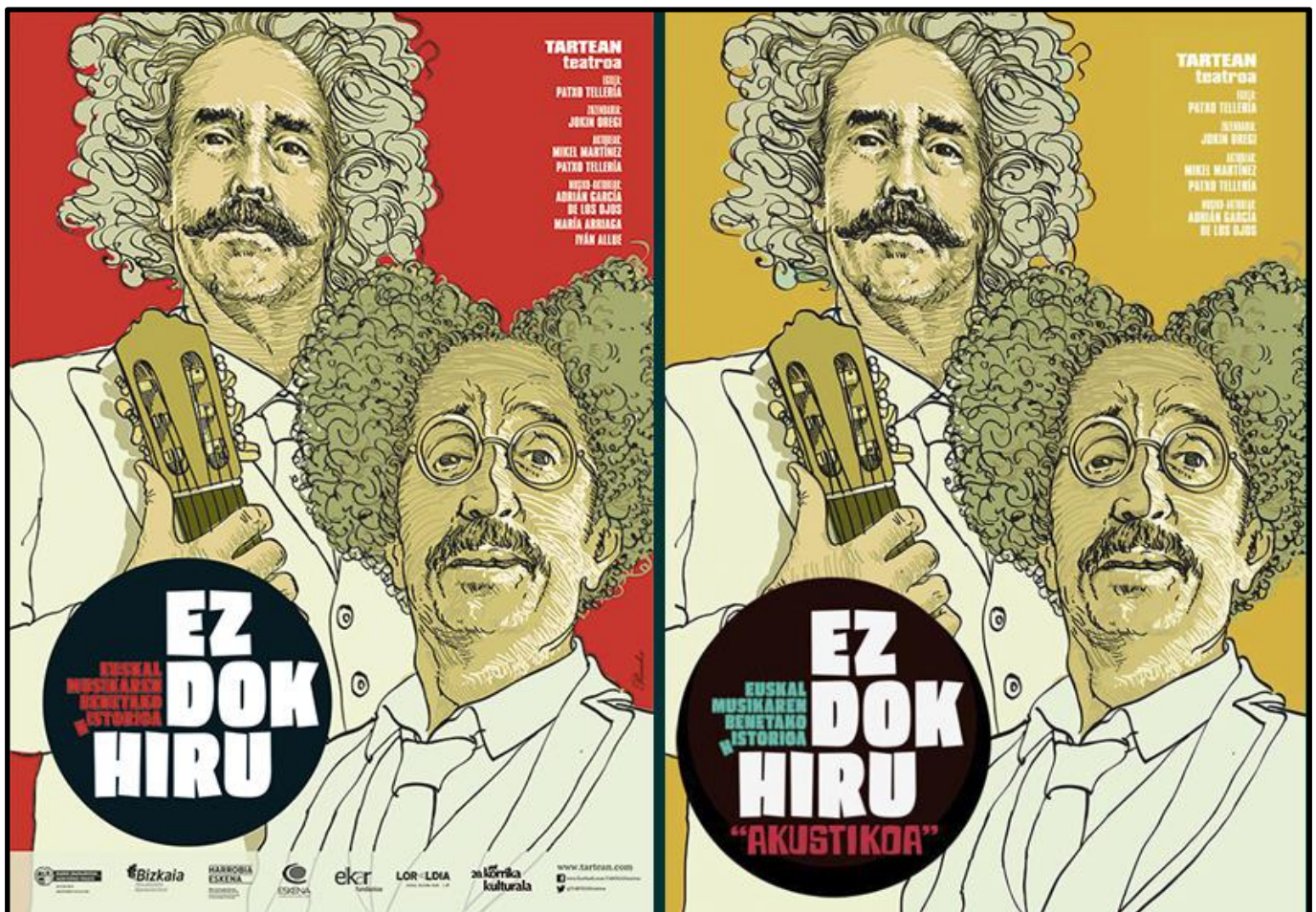

EZ DOK HIRU!

Euskal Musikaren Benetako Historia

Estrenaldia: 2018ko Martxoaren 3an
Arriaga Antzokian

FITXA ARTISTIKOA

EGILEA:
PATXO TELLERIA

ZUZENDARIA:
JOKIN OREGI

AKTOREAK:
**MIKEL MARTINEZ
PATXO TELLERÍA**

MUSIKO- AKTOREAK:
**ADRIÁN GARCÍA DE LOS OJOS
MARIA ARRIAGA TELLERIA
IVÁN ALLUE**

EDIZIO MUSIKALA:
ADRIÁN GARCÍA DE LOS OJOS

JANTZIAK ETA ESZENOGRAFIA:
AZEGIÑE URIGOITIA

ESKENOGRAFIAREN ERAIKUNTZA:
YON GIJON

ARGI DISEINUA:
DAVID RODRIGUEZ

DISEINU GRAFIKOA:
PARADOX

TEKNIKOAK:
**DAVID RODRIGUEZ
OIER LANDA**

ARGAZKIAK:
**GUILLERMO CASAS
PIO ORTIZ DE PINEDO**

ILEORDEAK:
ANITZ

EKOIZLEA:
TARTEAN TEATROA

EKOIZPEN ARDURADUNAK:
**ANE PIKAZA EREÑO
PIO ORTIZ DE PINEDO**

AINTZIN SOLASA

Patxo pianoa jotzen ari da.

Mikel agertzen da, panderoa buruan duela.

Mikel

Telleria doktorea, nire panderoa ikusi duzu?

Patxok panderoa ikusi du baina disimulatu egiten du.

Patxo

Ez.

Mikel

Ordu bete daramat bila. Desesperatuta nago.

Patxo

Eta zertarako behar duzu panderoa?

Mikel

Ah, ez dizut esan? Panderoa joko dut seminarioan. Ikasi egin dut!

Patxo

Ze ondo!

Mikel

Baina orain ez dut aurkitzen.

Patxo

Lastima!

Mikel

Lastima, bai!

Mikel buruan duela konturatzen da.

Mikel

Hara... Hemen zegoen, buruan, hau burua nirea! Ez duzu ikusi ala?

Patxo

Kapela zela pentsatzen nuen.

Mikel

Begira.

Mikel jotzen hasten da, modu baldarrean.

Mikel

Eh? Eta talenturik ez nuela esaten zuten. Ze inpresio?

Patxo

Ba... Progresatzen ari zara adekuadamentean.

Mikel

Bai, ezta? Eta badakizu zein den sekretua? Pasioa, Telleria doktorea. Pasioa. Zer nahi duzu jotzea, arin arin bat, fandangoa, biribilketa?

Patxo

Gustora entzungo nuke edozer gauza, baina seminarioa aurkeztu behar dugu.

Mikel

Lastima!

Patxo

Lastima!

Patxok panderoa kentzen dio, adeitasunez.

Patxo

Arratsaldeon, Errektore Jauna, Dekano, irakasle eta ikasle oro. "Ez dok Hiru" Unibertsitatearen lehenengo seminario On Line duzue hau. Internalizazioa dator. Munduko edozein ikaslek bere etxetik jarraitu ahal izango du kurtso hau. Seminario hau, Don Martinez Doktoarekin emateko ohorea daukat.

Mikel

Ohorea nirea da, Telleria Doktorea.

Patxo

Ez, nirea.

Mikel

Nirea gehiago!!!

Patxo

Ez, nirea gehiago. Gutxi egongo dira munduan euskal musika berak baino gehiago maite duenik.

Mikel

Pasio bat da. Pasioa.

Patxo

Natura ez zen oso eskuzabala izan berarekin. Sudur gehiegi eman zion, eta belarri gutxiegi.

Mikel

Eta aritmikoa naiz, gainera.

Patxo

Txikitan Lete, Laboa eta Lertsundiren aurrean kantatu zuen.

Mikel

Esperientzia zoragarria.

Patxo

Horren ondoren kanta bana konposatu zuten. Letek, "Zaude ixilik haurra". Mikel Laboak, "Ihes egitea zilegi balitz". Eta Lertxundik, "Bukatu niz oin joaitea, ene opilaren egiterat, Pariserat baniazu".

Mikel

Akaso pertsona bakarra egongo da munduan euskal musika nik adina maite duena: Telleria doktorea.

Patxo

Pasio bat da.

Mikel

ESKOLAKO-EGBko lehenengo mailan triangelua jo zuen kurtso bukaerako festan. **ESKOLAKO-EGBko** bigarren mailan triangelua jo zuen kurtso bukaerako festan. **ESKOLAKO-EGBko** hirugarren mailan triangelua jo zuen kurtso bukaerako festan. **ESKOLAKO-EGBko** laugarren mailan triangelua jo zuen kurtso bukaerako festan.

~~ESKOLAKO-EGB~~ko bostgarren mailan geometria suspenditu eta ez zioten triangulua berriro jotzen utzi. Hogei urte eman zituen Bilboko ~~MUSIKA-ESKOLAN~~ kontserbatorioan.

Patxo

Ez nuen irteera topatzen.

Mikel

Aurreko urtean bere lehen diskoa kaleratu zuen eta Musikarien Elkarteak dirusari bat eskeini du hil ala bizirik harrapatzen duenarentzat.

Patxo

Musiko izaten utzi ez eta musikologo bihurtu gara.

Mikel

Nire tesi doktora inprentan dago. Pandero elektronikoa hamaseigarren mendean.

Patxo

Nirea, txistuari buruz. "Txistua jo daiteke boxeo guanteekin?"

Mikel

Eta?

Patxo

Zer?

Mikel

Jo daiteke? ~~ESKULARRU~~ekin?

Patxo

Ah! Ez dakit. Nik galderak egiten ditut. Ikasleak aurkitu behar ditu erantzunak.

Mikel

Ados. Haiek egin dezatela lana. Alfer kuadrilla horrek. Horretarako ordaintzen dute. Publikatuta?

Patxo

Inprentan.

Mikel

Ze ondo. Segi, segi.

Patxo

Gaurko saioan Seminarioaren ikasgai guztiak grabatuko ditugu.

Mikel

Guztiak?? Eta denak sartuko dira examinean?

Patxo

Martinez Doktorea, irakaslea zara!

Mikel

Egia! Eskerrak!

Patxo

Milesker esperientzia berri honen lekuko izateagatik. Poza ematen du hainbeste ikasle Euskal Musikarekin interesatuta ikusteak.

Mikel

Ez daude interesatuta. Kreditoak ematen dizkietelako etorri dira.

Patxo

Ah... Tira, dena den, entzun eta ikasi.

Mikel

Beno, ikasi, ikasi... Ez egin ilusio handirik, hau unibertsitate bat da...

Patxo

Seminarioan parte hartuko duten musikariak aurkeztu nahi dizkizuegu. Aurrera, Iban Allue, Maria Arriaga eta Adrian Garcia de los Ojos!

Musikoak sartzen dira.

Patxo

Benoa... Kamarak prest daude? Soinua? Grabatzen hasiko gara?

Off

Dena ok. Nahi duzuenean.

Patxo

Ongi da, Martinez Doktorea...

Mikel

Telleria Doktorea...

1. IKASGAIA TESIAREN AURKEZPENA

Patxo

“Ez dok Hiru” Unibertsitateak aurkezten du Euskal Musikaren Benetako Istoria. Unibertsitatearen izenean, Agur Jaunak...

Mikelek eteten du diskurtsoa, kantuan.

Mikel

Agur Jaunak, jaunak agur...

Patxo

...eta andereak...

Mikel

Agur agur, andere askatasuna...

Patxo

Agur...

Mikel

..... Zuberoa, bazter guztietako txokirik eierrena...

Patxo

...guztioi...

Mikel

Agur, zuri, agur hari, agur ikusle guztiei.

Patxo urduri jartzen ari da.

Patxo

Voltairek esan zuenez, Pirineoen alde bietan dantzan dabilen herria da euskalduna.

Mikel

Hankak arinak eta

burua arinago.

Dantzan hobeki daki

arto jorran baino.

ai, oi, ei, arto jorran baino...

Patxo gero eta moskeatuagoa.

Patxo

Euskalduna kantuz bizi da.

Mikel

Kantuz sortu naiz eta kantuz naiz bizi...

Patxo

Euskara eta musika loturik daude...

Mikel

Gogorki loturik daude...

Patxo

Hala gertatu da gure istorian zehar...

Mikel

Gure istorian zehar,

zenbat malko ta ezbehar...

Patxo

Eta hala gertatzen da gaur...

Mikel

Gaur goizean jeiki naiz suerte onean...

Patxo

Zertan zabiltz?

Mikel

Zure diskurtsoa azpimarratzen. Alegia, euskaldunoi musika barrutik ateratzen zaigula nahi gabe.

Patxo

Ez duzu azpimarratu beharrik. Utziko didazu...?

Mikel (Patxori heldu)

Telleria doktorea, umore senik ez duzula ikusten dut. Eta umorea pedagogikoa da. Ados. Ez dut abestuko. Segi, segi.

Patxo

Eskerrik asko.

Mikel (pubikoari)

Eskerrik asko jauna,

bihotz bihotzetik...

Mikel molestutzen ari dela konturatzen da.

Mikel

Barkatu! Ez dut apropos egiten, erreflexu kondizionatua da. Euskalduna naizenez...

Patxo

Ezin duzu zeure hiperaktibotasuna kontrolatu?

Mikel

Jada ez naiz hiperaktiboa! Medikatuta nago! Gaindituta daukat!

Patxo

Ea egia den.

Patxo

Esaten ari nintzen bezela, euskalduna kanta zalea da. Zertarako? *Alegratzeko triste dagoen guztia.*

Patxok ez du kantatzen, kanten letrak esan egiten ditu, Mikel probokatzeko. Mikelek kantatzeko gogoari eusten dio kostata.

Patxo

Euskaldunarentzat *berdin dira astea eta jaia, lana bihurtzen dugu kantatzeko gaia.*

Mikelek aguantatzen du, kostata.

Patxo

Beti kantuan. *Kalean gora kalean behera, kalean gora, kalean behera...* Edozein tokitan. *Goiko mendian... Itxasontzi baten... ...aldapeko sagarraren adarraren puntan...* Euskalduna beti dago prest ateratzeko *dantzara, plazara, dantzara... ...edozein herriko jaietan.* Zergatik? Sentiberak gara? *Azken finean gizaki hutsak gara...?* Non dago misterio honen erantzuna? *Non hago? Ze larretan?* Zergatik da euskalduna kantazalea? *Zergatik, zergatik, zergatik?*

Mikelek ezin du aguantatu, eta kantatzen hasten da.

Mikel

"Zergatiiaiiiiiiik...."

Patxo

Seminario honetan frogatuko dugu gure tesia: euskaldunok musika barru barruan daramagu. Ongi etorriak, beraz!

2. IKASGAIA ISTURITZEKO TXIRULA

Patxo

Nor da euskal musikaren historiako pertsonarik inportanteena?

Mikel

Laboa! Iparragirre! Maurixia! Ebaristo, la Polla rekorsdekoa?

Patxo

Ez dakigu haren izena. Baina berak sortu zuen lehenengo musika tresna. Flauta bat.

Flauta paleolitiko bat ekartzen dute eskenatokira urna batean.

Patxo

Isturitz-eko kobazuloan aurkitu zen. Baionako Arkeologia museoari esker, hemen duzue. Milesker Baionako...

Musikariek jotzen dute "Eskerrik asko jauna".

Mikel (publikoari)

Eskerrik asko Jauna, bihotz bihotzetik...

Patxo

Hegazti baten hegoaren hezur batez egina dago.

Mikel

Hegazti baten hegoaren hezurra???

Patxo

Ez zenekien, ala?

Mikel

Bai! (...) Bai... Harridura adierazi dut ikasleen arreta pizteko. Errekurtso pedagogiko bat.

Patxo

Putre baten hegoaren kubittoa, hain zuzen. Ezin dugu imaginatu ze kanta joko zen flauta honekin...

Mikel

"Hegoak ebaki." Putre gaixoa! Hegorik gabe, ez zen gehiago putrea izango. Eta nik putrea nuen maite.

Patxo

Arkeologo askoren ustez, hau munduko tresnarik zaharrena da.

Mikel

"Arkeologo askoren ustez...!" Zenbat arkeologo? Datu zientifikoak behar ditugu, esatebaterako, "nueve de cada diez arqueólogos recomiendan la flauta de Isturitz".

Patxo

Karbono 14 froga egin ostean, gure lehenengo flauta honen adina kalkulatu da. 30.000 urte bete berriak ditu!

Musikariek "Zorionak" jotzen dute.

Mikel (dantzan Patxorekin)

Zorionak, zure urtebetetzean...!!

Patxo

Nor izan zen, duela 30.000 urte, lehenengo tresna musikala asmatu zuen pertsona? Ez dakigu.

Mikel (publikoari)

Ander. (...) Ander Tal.

Patxo

Nolako musika egiten zuten paleolitikoan?

Mikel

Ez naiz gogoratzen, oso gaztea nintzen.

Patxo

Nola asmatu zuen gizaki horrek flauta? Nahi gabe jo zuen, alegiako astoaren moduan? Mirakulu bat izan zen? Hona hemen kodairak dioena:

Musikoen "Teologia, ideologia" jotzen dute.

Musikariak

Zeru altuan zegoen Jaunak,

egina zuen mundua.

Sei egunetan, izerdi patsez

moldatu eta ondua

Zazpigarrena deskantsatzia

atera zuen kontua

Izadiaren igeltserua

ez zen batere tontua.

Organo akorde zeremonioso bat entzuten dugu.

Patxo

Hasieran, paradisua zegoen. Eta ona zen. Paradisuan gizaseme bat bizi zen.

Mikel

Ander.... Tal.

Patxo

Paradisua isila zen, eta isiltasuna ona zen arimarentzat.

Mikel

**Ah, ze ixiltasuna! Ze ona arimarentzat! Zelako bakea!
Zelako lasaitasuna!**

Patxo

Eta gizasemeak ikusi zuen bakea ona zela, eta lasaitasuna ona zela, eta zoriontsu bizi zen paradisuari. Orduan jainkoak txoria sortu zuen, eta txoriak kantatzen zuen, eta Jainkoak ikusi zuen ona zela. Eta gizasemeak ere.

Txirula batez, txori baten txioa.

Mikel

Ze soinu polita!

Patxo

Baina Jainkoak lege bat ezarri zion gizasemeari.

Jainkoa

Gizonari hitza eman diot, eta txoriari musika. Gizona txoriaren moduan kantatzera inoiz ausartzen bada, paradisuatik bidaliko dut!

Mikel

Ok, jauna.

Patxo

Zoriontsu bizi ziren denak paradisuari. Gizasemea hizketan eta txoria kantari. Bakean.

Mikel

Zelako bakea!

Patxo

Baina egun batez, gizakumeak sentimendu berri eta bortitza bat ezagutu zuen: inbidia!

Mikel

**Nork kantatuko ote du soinutxu hori? Pssst... Txoritxua,
zatoz! Txiruliruli, txirulirula!!**

Mikelek txoria harrapatu eta hil egiten du.

Mikel

Eta orain zer?

Jainkoa

Kontuz, gizona!!! Txorien musika egiten baduzu,
kondenatua izango zara betirako!!!

Patxo

Une hartan, lurpeko haitzulo sakonenetik, sugea irten zen!
Eta esan zion:

Sugea

Hegoak ebaki txoriari, eta musika zurea izango da, ez dizu
alde egingo.

Patxo

Euskaldunak hegoak ebaki zizkion hegaziari, eta hezurra
atera.

Mikel (hezurra hartu eta ezk.)

Nola jotzen da hau?

Patxo

Eta sugeak musikaren misterioa azaldu zion.

Sugeak kantatzen du. (Melodia: "El coro de doctores", "El rey que rabió" zarzuelakoa)

Sugea

*Hodi sonora kolumna gaseoso bat da
Non tono desberdin asko sortu daitezkeen
hodiaren luzeeraren arabera.
Tono bakoitzak badauka
bere bibrazioa.*

Mikel

Ez dut piperrik ulertu!

Sugea

*Eskalak baditu zazpi tonu bete,
eta gero beste zenbait semitono,
bemol, sostenitu eta semikortxeak.
Nota guzti horiekin musika sortzen da.
Putz egin besterik ez duzu behar,
do re mi fa sol do do si la sol fa.*

Mikel

Ah, orain bai!

Patxo

Eta musika sortu zen!!

Mikelek putz egiten du.

Musikariek "Also sprach zarathustra"-ren hasiera jotzen dute.

3 IKASGAIA EUSKAL TRESNA TRADIZIONALAK.

Patxo

Ikasgai honetan euskal musika tresna tradizionalak aztertuko ditugu.

Lehenengoa, txistua izan zen, hasierako hezurrezko flauta xume hortatik garatua.

Txistua entzuten da. Biribilketa bat.

Mikel

Musikologo askok ikutu falikoa aurkitu diote tresnari, baina baieztapen horrek ez dauka batere funts zientifikorik.

Patxo

Txistu kontuetan, tamainoak badu bere inportantzia. Txistu txikiari xirula deitzen zaio

Txistu eta xirula jotzen dute batera.

Patxo

Eta handiari, berriz, silbotea.

Silbotea gehitzen zaio, hirukotea osatuz.

Mikel

Silbote gutxi dago. Silbote baten jabea dela esaten duen jende askok, txistu normal bat izaten du gehienetan.

Patxo

Edo xirula xixtrin bat.

Mikel ****

Txistua gure tresna tradizionalik ezagunena da, baina ez bakarra.

Patxo

Adarra jotzen ere badakigu.

Alboka entzuten dugu. Fandango bat.

Mikel

Ze arraio...??? Ah, adar hori! Nola du izena...?

Patxo

Alboka.

Mikel

Mingainaren alboan neukan.

Patxo

Konturatzen bazarete, alboka joleak ez dio putz egiteari uzten.

Mikel

Aiba, egia da!

Patxo

Ez zenekien?

Mikel

Harridura pedagogikoa da.

Patxo

Albokaria orduak eta orduak egon daiteke putz eta putz egiten.

Mikel

(Albokajoleari) Hartu arnasa, motel!

Patxo

Alboka estridentea iruditu bazaizue, prestatu zaitetze hurrengoa entzuteko. Dultzaina, edo gaita.

Patxok algodoiak ipintzen ditu belarrietan.

Mikel

Zertarako ipini dituzu belarrietan...?

Patxo

Zer? Ez dizut entzuten!

Dultzaina jotzen hasten da. Jota bat.

Patxo, Mikel eta gainontzeko musikariak eskenatokitik irteten dira, zaratagatik. Gaita jolea bakarrik geratzen da. Bukatzen duenean, besteak sartzen dira berriro.

Patxo

Perkusioa oso inportantea da gure musikan. Erritmoa. Euskal musikak badu erritmo propio bat, zortzikoa: ta TAN - ta TAN - TAN - TAN. Eta perkusio tresna ugari asmatu ditugu. Zaharrena, txalaparta.

Txalaparta jotzen dute. Zortzikoaren erritmoa jarraituz: ta TAN - ta TAN - TAN – TAN – TAN.

Pixkanaka, beste perkusio tresnak gahitzen zaizkio.

Musikari 1

Atabala.

Musikari 2

Panderoa.

Musikari 3

Tttun txuna.

Perkusio instrumento guztiak batera entzuten ditugu, zortzikoaren erritmoan.

Patxo

Perkusio tresna denak baturik jotzen dutenean hau gertatzen da:

Denak

Batukada!!!

Denek zortzikoaren erritmoarekin:

Patxo eta Mikel

*Hauek-dira-euskal herriak
ditu-en tresna – zahar guztiak.
Instru- mentu – apal hauekin
ospa- tu dira – festa handiak.
Gure bir- aitona- ta amonak
aurkitu-zuten– ezkongaiak,
ta ar-basoen- enbor beretik,
sortu- ko ginen- gero bestiak.*

4 IKASGAIA ERDI AROKO MUSIKA: BALADAK

Patxo

Erdi Aroko musikaz mintzatuko gara orain. Musika errebeldiatik sortu zen. Ondorioz, gure musika, oro har, errebeldea izan da beti, poterearen kontrakoa. Erdi aroko musika, horren adibide ederra da.

Mikel

Entzun dezagun segidan, 1.135ean, Zugarramurdin, Vianako Printzeak eta Zugarramurdiko herriak Inkisidore Jaunari eskeini zioten kanta.

Patxo

Martinez doktoreak egingo du Vianako Printzearena, musikariak Zugarramurdiko herria izango dira eta ni Inkisidore jaun txit gorena.

Musika hasten da. "Perutxoren Kanta" melodiarekin.

Koroa

Inquisidore jaun txit gorena,

Mikel

Zein ederra den, zein handia,

Koroa

andreak sutara botatzea,

Mikel

zeregin ondrau eta noblia.

Koroa

Lanbide itxusi eta zikina

Mikekl

benetan da sorginkeria.

Koroa

Jakin zazue, sorginak berez

Mikel

infernuko piztiak dira.

Koroa

Ez du existitzen inon ere

Mikel

gizaseme gaiztoagorik.

Koroa

Nire gogoa betetzetzekotan

Mikel

erraustuko nituzke errotik.

Koroa

Su geldoan erreko nituzke

Mikel

sufritu dezaten gogotik.

Koroa

Apezpiku ta noble jendea,

Mikel

egun ona opa dizuet nik.

Koroa

Ta inkisidore jaun gorena,

Mikel

ez dago zu baino handiagorik.

Kanta bukatu da.

Patxo

Zer iruditzen? Kanta errebeldea da?

Mikel

Ez du ematen, ez?

Patxo

Ah..., lagunak, erdi arokoak agian gutxiago dutxatuko ziren,
baina tontoak ez ziren.

Mikel

**Vianako Printzearen bertsoak isilarazi egin zituzten,
batek daki nola.**

Patxo

Bere mikrofonoa muteatuz. Entzun dezagun.

*Musika hasten da berriro. Baina oraingoan, koroa baino ez dugu
entzuten.*

Koroa

*Andreak sutara botatzea,
lanbide itxusi eta zikina.
Jakin zazue, sorginak berez,
ez du existitzen inon ere.
Nire gogoa betetzetzekotan,
su geldoan erreko nituzke
apezpiku ta noble jendea,
ta inkisidore jaun gorena.*

Kanta bukatu da.

Mikel

Beharbada baten batek pentsatuko du hau ezinezkoa dela, alegia, Erdi Aroan ez zegoela mikrofonorik.

Patxo

Norbaitek hala pentsatzen badu, igo dadila hona eta bota dezala teoria hobea bat.

Zai geratzen dira.

Patxo

Inor ez, beraz, aprobatuta geratzen da mikrofonoaren teoria.

Mikel

Eta sexuari buruz? Zer uste duzue, Erdi Arokoak errebeldeak zirela xexu kontuan ere?

Patxo

Ba eztabaidak daude. Jendea ez da ados jartzen hauzi horretan. Jarri dezagun adibide bat eta zuek atera ondorioa.

Mikel

Aialako bailaran Isabelatxu izeneko andre gazte bat bizi zen, bere senarrarekin. 1.267 urteko maiatzean, senarra bidai luze bat egitera joan zen, Isabelatxu bakar bakarrik utziaz. Hau da, gertakari honi buruz konposatu zen balada.

Musika hasten da. "Isabelatxu" doinuarekin. Musikariek koroa egiten dute eta Mikelek eta Patxok bukatzen dute estrofa bakoitza.

Koroa

Senarra joan da urrutira ta

Isabelatxu gaixoa

etxean dago bakar bakarrik

Patxo eta Mikel

HASPEREN ETA AIENKA

Koroa

*Gizonik gabe, ahaiderik gabe,
bakardade gordinean,
etxea handi geratzen zaio,*

Patxo eta Mikel

ORAIN BADABIL PENETAN

Koroa

*Konsolatzera joan beharko zaio
fraide zintzo bat etxera,
zeren tristura eta samina*

Patxo eta Mikel

SENTITZEN DU BARRENEAN.

Koroa

*Fraidea joan da prestu eta bizkor
astotxo baten gainean.
Heldu da azkenik, hamalau legoa*

Patxo eta Mikel

KORRITU ETA ONDOREN.

Koroa

*Iritsi eta, jo du fraideak
Isabelatxun atean.
Atea ireki eta frailea*

Patxo eta Mikel

BARRENERAINO SARTU DA

Koroa

*Fraidea ikusi ta Isabelatxu
bihotz bihotzez poztu da.
Andere gaixoari gogoia*

Patxo eta Mikel

BEREHALA ALTZATU ZAIO

Koroa

*Otoiz egiten aritu dira,
errosario santua
hainbat alditan errepikatuz,*

Patxo eta Mikel

GUZTIRA BOSPASEI ALDIZ

Une honetan, kanta betean, Patxo eta Mikeli kantaren partiturako orriak erortzen zaizkie lurrera. Orriak jasotzen dituzte, baina nahastuta geratu dira.

Koroa

*Bukatu eta, Isabelatxuk,
eskuan musu eman dio.
Eta gure fraile zintzoari*

Patxo eta Mikel

BEREHALA ALTZATU ZAIO

Koroa

Fraidea jator eta eskerronez

Patxo eta Mikel

BARRENERAINO SARTU DA

Koroa

Isabelatxuk, kontsolaturik,

Patxo eta Mikel

SENTITZEN DU BARRENEAN

Koroa

Lehen tristerik zegoen baina

Patxo eta Mikel

ORAIN BADABIL PENETAN

Koroa

Fraidea une hortan badoa

Patxo eta Mikel

HASPEREN ETA AIENEKA

Koroa

Kanpora irten da izerdi patsez

Patxo eta Mikel

KORRITU ETA ONDOREN

Koroa

Bihar berriro egingo dute

Patxo eta Mikel

GUZTIRA BOSPASEI ALDIZ.

5. IKASGAIA EUSKAL MUSIKA BARROKOA

Mikel

Hitz egin dezagun orain euskal musika klasikoari buruz.

Patxo

Euskal klasiokoak entzun eta “Lau urtaroak” lan zoragarria datorkit burura: uda, udazkena, negua... eta batez ere Udaberria ederra. Antonio Eguraldi!

Mikel

Eta nola ez, canon ezagunaren egilea: Pátxi-beltz.

Patxo

Opera konpositore unibertsala: Giuseppe Berdin.

Mikel

Pianorako nokturno hunkigarrien egilea: Frederik Txomin.

Patxo

Tristuraren musikoa: Gustav Malerusa.

Mikel

Eta nola ez, hiru handiak:

Patxo

Juan Sebastian, Luvdig eta eta Wolgfan Amadeus. Zaharrena Juan Sebastian zen, Juan Sebastian Bajenetxea.

Ez zuen arrakasta lortu bere garaian. Musika zaila omen zen berea.

Mikel

Eta bada. Niri, Juan Sebastian... Bah! Luvdig, aldiz, hobe.

Patxo

Beti. Luvdig Van Betihobe.

Mikel

Wolfgang Amadeus ume prodigioa omen zen. Eta baita oso itxusia are.

Patxo

Seguraski askok bere ezizenagatik ezagutuko duzue: Wolfgang Amadeus Motza.

Mikel

Segidan Juan Sebastian Bajenetxearen Tokata eta Fuga joko dugu, txistu, txistu, danbolin eta... panderoarako!

Patxo

Pandero???

Mikelek panderoa hartzen du, bestean harridurarako.

Mikel

Moldaketa prestatu dut. Aurreneko 8 konpasak nireak dira, hau da, panderoarenak. Gero zuek sartuko zarete.

Mikel panderoa jotzen hasten da, modu traketsean. Nahasten da.

Mikel

Ai! Itxoin, berriz hasiko naiz.

Beste bitan hasten da, musikoen pazientzia agortuz.

Patxo

Martinez doktorea...

Mikel

Ez dakit zer gertatzen zaidan, oso ondo prestatuta daukat.

Patxo

Bai, oso ondo ari zara, baina...

Mikel

Hatzamarrak hotzak ditut. Berotu behar ditut.

Patxo

Joan zaitetz berotzera, bai. Joan lasai, gu hemen egongo gara, zai.

Mikel kanpora doa.

Patxo

Jaun Andreak, Juan Sebastian Bajenetxearen Tocata eta Fuga re minorrean, panderorik gabe.

Musikariek Johan Sebastian Bach-en Tocata eta fuga re minorrean, BWV 565 jotzen dute.

6. IKASGAIA. IPARRAGIRRE ETA XENPELAR

Mikel sartzen da panderoarekin.

Mikel

Tokata duzue jada?

Patxok panderoa kentzen dio.

Patxo

Bai. (...) Hurrengo mendeetan euskaldunak kantari jarraitu zuten, baina ez zaigu arrastorik geratu. Orduko grabazioak kalitate txarrekoak ziren. Analogikoak. XIX. mendean euskal musikaren monstro bat jaio zen.

Mikel

Godzilla?

Patxo

Iparragirre. Euskal Herriak ezagutu duen lehen artista petoa: bohemioa, abenturazalea, aktorea eta musikaria

Mikel

Eta bertsolaria! Baina bertsolari desberdina, eskoladuna. Xenpelarrek, bertsolari herrikoi eskola gabeak, (aulkiaren bila) desafioa bota zion Iparragirreri. Iparragirrek ez zuen erantzun. Ez zen ausartu.

Patxo

Erantzun zion, bere moduan, bere kantekin.

Xenpelar (Mikel) eta Iparragirre (Patxo) sagardotegi batean.

Musikariek kanta bakoitzari dagokion melodia jotzen dute:

Mikel

**Iparragirre abila dela
askori diot aditzen**

Patxo

*Euskaldunen artean
gutziz maitatua.*

Mikel

**Eskola ona eta musika,
hori horiekin serbitzen**

Patxo

*Gazte gaztetatikan herritik kanpora
estranjeri aldean pasa det denbora*

Mikel

**Ni ez nauzu ibiltzen
kantuz dirua biltzen
komeriante moduan**

Patxo

*Egun batean pobre
beste batez jauna
Kantari pasatzen det
nik beti eguna*

Mikel

**debalde festa preparatzen det
gogua dedan orduan.**

Patxo

*Biba Rioja, biba Naparra,
ustu dezagun pitxarra.*

Mikel

**Eskola ona eta musika
bertsolaria gainera**

Patxo

*Ezkongaietan zerbait banintzen,
ezkondu eta ezer ez.*

Mikel

**Gu ere zerbait izango gera
hola hornitzen bagera**

Patxo

*Gitarra zartxo bat da neretzat laguna horrela ibiltzen da
artista euskalduna*

Mikel

**Atoz gure kalera
baserritar legera,
musika horiek utzita**

Patxo

*Hendaian nago zoraturikan,
zabal-zabalik begiak*

Mikel

**Erreterian bizi naiz eta
egin zaidazu bisita**

Patxo

*Ardo fina ta jateko ona
jartzen badute gaur ugari*

Denek, "Glu Glu" kantaren leloa kantatzen dute. Iparragirrek eta Xenpelarrek topa egiten dute euren basoekin.

Denak

Glu lu glu glu...

7. IKASGAIA KANTAUTOREA ETA EZ DOK HAMAIRU

Patxo

Iparragirre aitzindaria izan zen euskal musikan. Bera izan zen gure lehenengo kantautorea.

Mikel

Hitz hori entzun eta segidan, 60ko belaunaldi mitikoaz gogoratzen gara: "Ez dok Amairu". Laboa, Lete, Lertxundi, Iriondo, Artze anaiak...

Patxo,

Diktaturapean zeuden eta mezuak metaforaren bidez esan behar zituzten, zensura saiesteko.

Mikel

Hirurogeigarren hamarkadan gaude.

Patxo.

Ni garai hartako kantautore bat naiz.

Mikel

Ni bere lagun bat. Bere kanta berri bat erakutsiko dit, ea ze inpresio.

Patxok jotzen du kanta, gitarraz.

Patxo

Mendian larra artean, aurkitzen da loretxo bat, aurrean umetxo bat loretxoari begira.

Mikel

Ze polita. Loreak maite ditut!

Patxo

Beno, lorea metafora bat da, ez da berez lorea.

Mikel

Ah, ez? Zer da?

Patxo

Herria.

Mikel

Herria? Lore asko daukan herria? Ze herri da hori?

Patxo

Euskal Herria!

Mikel

Euskal Herria? Euskal Herriak ez dauka lore baten itxurarik, inondik inora. Ez da ulertzen.

Patxo

Baina...

Mikel

Ez da ulertzen. Aldatu behar duzu hori.

Patxo

Ondo da.

Patxok jotzen du kanta, gitarraz.

Patxo

*Mendian, larra artean, aurkitzen da Euskal Herria,
aurrean umetxo bat Euskal Herriari begira.*

Mikel

Horrela askoz hobeto ulertzen da. Baina hala ere, Euskal Herria ez dago larra artean. Paisaje ederrak ditugu.

Patxo

Beste metafora bat da!!

Mikel

Ah! Eta zer esan nahi du?

Patxo

Euskal Herria zapaldua dagoela askatasunik gabeko eremu latz batean.

Mikel

Hori askoz argiago dago.

Patxo

Baina bestea...

Mikel

Ez da ulertzen.

Patxo

Ondo da.

Patxok jotzen du kanta, gitarraz.

Patxo

Askatasunik gabeko eremu latz batean aurkitzen da euskal herri zapaldua. Aurrean umetxo bat Euskal herri zapalduari begira. Umetxoak ikusirik, Euskal Herri zapaldua ezin bizirik, arantzak kendu nahi dizkio, bizi berri...

Mikel

Alto, alto. "Arantzak kendu?" Euskal Herriak arantzak ditu?

Patxo

Beste metafora bat da. Arantzak kentzea diktadura frankistaren errepresiotik askatzea esan nahi du.

Mikel

Eta zergatik ez duzu argi eta garbi esaten?

Patxok jotzen du kanta, gitarraz.

Patxo.

Askatasunik gabeko eremu latz batean aurkitzen da euskal herri zapaldua. Aurrean umetxo bat Euskal herri zapalduari begira. Umetxoak ikusirik, Euskal Herri zapaldua ezin bizirik, Diktadura frankistaren errepresiotik askatu nahi du, etorkizun politiko itxaropentsu bat eman.

Mikel

Hobeto. Dena den ume batek ezin du Euskal Herria askatu. Handia geratzen zaio enpresa hori. Ez da sinesgarria.

Patxo

Umea metafora bat da!

Mikel

Ta zer da umea?

Patxo

Kontzientzia politikoa daukan Euskal hiritar bat!!!

Mikel

Joder, alde ederra. Eta nola nahi duzu jendeak ulertzea...?

Patxok jotzen du kanta, gitarraz.

Patxo

Askatasunik gabeko eremu latz batean aurkitzen da euskal herri zapaldua. Aurrean kontzientzia politikoa daukan euskal hiritar bat, Euskal herri zapalduari begira. Kontzientzia politikoa daukan euskal hiritarrak ikusirik, Euskal Herri zapaldua ezin bizirik, diktadura frankistaren errepresiotik askatu nahi du, etorkizun politiko itxaropentsu bat eman. Orduan izango baitu askatasuna eta burujabetasuna. Orduan emango baitu ugari bere fruitua.

Mikel

Horrela bai! Horrela oso ondo ulertzen da. Uf! Luzea, ezta?

Polizia sirena bat entzuten da.

Mikel

Hori zer da, polizia?

Patxo

Ez, poliziaren metafora bat!!!

Musikariek "Lorettoa" kantaren bertsio rokeroa jotzen dute.

8. IKASGAIA ZENSURA POLITIKOA

Patxo

Denborarekin metafora politikoak indarra galduz joan ziren.

Mikel

Bai, poliziak laster ikasi zuen metafora guztien esanahia.

Patxo

Txoria?

Mikel

Gizasemea.

Patxo

Kaiola?

Mikel

Kartzela.

Patxo

Arantzak?

Mikel

Errepresioa.

Patxo

Haizea?

Mikel

Askatasuna.

Patxo

Aitorren hizkuntz zaharra?

Mikel

Euskera.

Patxo

Arbasoen baratza?

Mikel

Euskal herria.

Patxo

Soineko zuriz jantzia, buruan orlegi, bihotzean sua?

Mikel

Zuri, berde eta gorria: ikurrina.

Patxo

Denak ikasi zituzten. Nola konponduko ziren zentsura saiesteko?

Mikel

Euskera berri bat asmatzen, euskera kriptiko bat, euskera klandestino bat asmatzen.

Tema musikala hasten da. Musakariak txandaka joko dute kanta bakoitza, eta Mikelek eta Patxok lagundu kantatzen.

Musikari 1

Aire txun txikitun, aire txun laile.

Musikari 2

*Urrala, birula, birula, birula, birulena,
Urrala, birula, birula, birula, birulon!*

Musikari 3

Txantxiribi txantxiribi dabilzanian

Musikari 1

Etai lelori bailelo, leloa zarai leloa

Musikari 2

Ala kinkiri ala kunkuru, ala kinkiri kunkuru kanta

Musikari 3

Axun kla kla asun klakla josepantoni bruji.

Koroa

Alaken, ken ken. Ala pikula tunbaile. Errespun dula pikula tunba, Jesus Maria jainkoa zen.

Patxo

Baina maisurik handiena, hizkuntza ulertezinaren,
hizkuntza klandestinoaren erregea...

Mikel

Mikel Laboa!!

Mikel Laboaren Baga Biga Higa-ren "lekeitioa" kantatzen dute.

Mikelek panderoa jo nahi du, baina ezkutatu egiten diote.

MUSIKARIAK

Sumieitsob meiosmai enaie elei

niesmaien maioatzen maiei

diats mai mekei neikoei

subiots nitsi aiiskiei saieiei

neigi ei mai eini eiei

fots mai eini ei sisiei emi enei

iei sen mai ei seiei

aninsi ei mei oisi ei mei ei

ut mei ei nei einitieiei

meigiei en enei sei emienei

unieiei mei ei tei da anai bai teida aitsiei bei ta eisimeiei

Azkenean Mikelek panderoa aurkitu eta azkeneko konpasa jotzen du.

Mikel

Ikimilikili klik!

9. IKASGAIA TXORIAK EUSKAL MUSIKAN

Patxo

Garai hartan, euskal musikak bazeukan gai nagusi bat.

Mikel

Askatasuna.

Patxo

Ez.

Mikel

Euskera? Justizia? Demokrazia? Burujabetasuna?

Patxo

Txoriak.

Mikel

Zer?

Patxo

Ez zara konturatu zenbat txori agertzen diren gure kantetan?

Mikel

Ez da hainbesterako izango.

Patxo

Bost euro baietz dozena bat kanta bilatu oraintxe bertan, txoriak aipatzen dituztenak!

Mikel

Ezetz nik!

Musikariak

Ea ba... *Txori Erresiñula, udan da kantari!*

Mikel

Bat!

Musikariak

Aldapeko sagarraren puntan txoria zegoen kantari...

Mikel

Bi!

Musikariak

Txori eierra, hain aleguera...

Mikel

Hiru!

Musikariak

Txori txikia nintzelarik esan zidaten...

Mikel

Lau!

Musikariak

*Horma zahar arraituetan,
txoriak dira kantatzen.*

Mikel

Bost!

Musikariak

*Euskal Herriko tristura
soineko beltzen joskura
txori negartiz bete da eta
umorez hustu da.*

Mikel

Sei!

Musikariak

*Txoria baino ere arinago dantzan.
Hura zen bai polita, han politik bazan.*

Mikel

Zazpi!

Musikariak

*Nik zu zaitut, maiteago
txoriak bere kumeak baino.*

Mikel

Zortzi!

Musikariak

*Xori eier bat atzaman duzu
paubeko seroren komentin.*

Mikel

Bederatzi!

Musikariak

*Iduri gu gerala kaiola batean
jarritako txoriak fusilen menpean.
Ez, ez dut nahi, ez ez ez...*

Mikel

Hamar!

Musikariak

Eta nik eta nik... Txoria nuen maite!

Mikel

Hamaika!! Hamaika besterik ez. Eman bost euro.

Patxo

Itxoin! Besteren bat egon behar du.

Musikariak

*Uso zuria, uso gorria,
dantzan dabil suaren gain!*

Mikel

Ez du balio! Txoria esan dugu.

Patxo

Usoa txoria da. Hegazti bat!

Musikariak

Hegazti errariak pausatu dira lehioan.

Mikel

Ez...!

Musikariak

Txantxangorria naiz, gelako zapaian...

Mikel

Ez! Txoria aipatu behar da, txori hitza. Eta hamaika atera dituzue.

Patxo

Itxoin! Bizkaiko aberatsak!

Mikel

Bizkaiko aberatsak??

Musikariak

Bizkaiko aberatsak dira diruzale

Txerri erosle eta txori...

Patxo

Hamabi!!!

Mikelek apustuaren dirua ematen dio Patxori.

Musikariak

...zo saltzaile!!

10. IKASGAIA ANIMALIAK

Mikel

Ondo pentsatutik, ez da hain arraroa. Animaliak askotan agertzen dira euskal kantutegian. Animalien artean bizi gara.

Musikariak *“Ni bizi naiz baserrian” jotzen dute.*

Mikel

Denetarik dago. Urtxintzak.

Musikariak *“Urtxintzak ohianean” jotzen dute.*

Mikel

Baliak...

Musikariak: *“Baliaren bertsoak” jotzen dute.*

Mikel

Zezenak

Musikariak *“Pasaiko herritik” jotzen dute.*

Mikel

Astoak.

Musikariak: "Astoa ikusi nuen" jotzen dute.

Mikel

Katuak.

Musikariak "Katuen testamendua" jotzen dute.

Mikel

**Eta animailia txiki, hegalaria, dantzari, koloretsu horiek:
tximeletak.**

Musikariak "Tximeleta reggae" kanta

Mikel

**Eta bereziki txakurrak. Euskaldunak txakurra gizonaren
lagunik onena dela erakusten dugu kantetean. Adibidez,
Hertzainak-en kanta hau.**

Patxo

Hertzainak??

Musikariak "Si Vis Pacem" jotzen dute.

Mikel eta musikariak

Egun guztia irauten duzu

zure kainoari lotuta

beldurrak zaitu maskaratu eta

inork ez daki nor zeran

ez du inporta galant ederra

mundu guztiak izena dauka eta

zurea... TXAKURRA!!!

Patxo musika isiltzen du.

Patxo

(Publikoari) Barkatu.

Mikelengana doa.

Patxo

Martinez doktorea. Gaizkiulertu txiki bat egon da...

Patxok zerbait xuxurlatzen dio belarrira.

Mikel

Koño!

Patxo

Ulertu duzu?

Mikel

Gizonaren lagunik onena... Polizia dela?

Patxok berriro azaltzen dio zerbait belarrira.

Mikel

Ah!!! Bale, bale... (...) Eta orduan, "Pintxo Pintxo"?

Musikariek "Pintxo pintxo" jotzen dute.

11. IKASGAIA EUSKAL MUSIKA ETA SISTEMA JUDIZIALA

Patxo

"Si Vis Pacem" kanta hori entzun eta larogeigarren hamarkadara iritsi garela dakigu.

mikel

Eukal Rock Radikala-ren garaia.

Patxo

Errebeldiaren garaia. Esan dugu lehen euskal musika errebeldiarekin lotuta dagoela. Eta errebeldia, justiziarekin lotuta dago.

Mikel

Eta justizia, epaiketekin lotuta dago. Ondorioz, epaiketak, euskal musikarekin lotuta egon beharko lirateke. Euskal musikarekin, justizia oso desberdina izango litzateke.

Patxo

Hobea? Zuzenagoa? Azkarragoa? Ez. Desberdina.

Mikel

Eta ez da gutxi.

Patxo

Ni akusatua naiz.

Mikel

Ni abokatua.

Adrian

Ni fiskala.

Maria

Ni takimekanografoa; eta alguazila; eta lekukoa; eta epaimahaia; publikoa.

Ivan

Ni epailea. Eta epaiketa hastera doa.

Argi aldaketa. Epaiketa giroa.

Erdian Akusatua. Bere ezker eta eskubian, fiskala eta abokatua.

Fiskala

Zin dagizu egia esango duzula, eta egia baino ez?

Akusatua

Bai, zin dagizut, ez dizudala inoiz gezurrik esan...

Abokatua

Zu lasai egon. Ura edo nahi duzu...?

Akusatua

Ez, ez dut nahi, ez ez ez...

Fiskala

Egia da, irailaren bostean morora jeitsi zinela kostoa erosteko asmotan?

Akusatua

Egia da, egia da...

Abokatua

Protestatzen dut! Ezin dugu epaitu antezedenteak ezagutu gabe. Nire defenditua familia apal batean jaio zen!

Akusatua

*Zazpi senideko familia batetan
arotza zen nere aita.*

Fiskala

Pariante aberats bat izango zuen, denok bezela!

Akusatua

*Osaba komertzianterik
ez nuen izan Habanan.*

Abokatua

Ez ba! Guztiz pobrea zen!

Akusatua

*Bizi gera pobre
eremu latz honetan...*

Abokatua

Argi dago beraz...

Akusatua

*ez dugu zaldirik
Ez gera zaldunak.
ez dugu abererik.
Ez gera aberatsak.*

Abokatua eta fiskala

(Moskeatuta) **Baietz ba, pesao!**

Abokatua

Arratoiak baino pobreagoa zen. Eta hala ere zintzo izaten saiatu zen. Eskolan hasi zinen, egundoko ilusioarekin.

Akusatua

Goizetan pozik goaz ikastolara

gauza anitz ikastera

Abokatua

Etorkizun bat eraiki nahi zuen.

Akusatua

Nik enkargatua izan nahi nuen...

Fiskala

Protestatzen dut, gimnasia ere suspenditzen zuen! Zelako bronkak etxean notak ematean...

Akusatua

Zai dago ama, zai aita...

Fiskala

Eta eskola utzi zuen, alfer honek...

Akusatua

Estudiante tunante baino hobe nuela...

Abokatua

Lanean hasi.

Akusatua

Oso goizetik lanean hasi...

Abokatua

Nire defendituak gogor...

Akusatua

...su eta keen artean.

Dinbilin danba gelditu gabe

gustiz ilundu artean

Arropa denak puskatzen eta,

osasunaren kaltean.

Fiskala eta Abokatua

Baietz ba, pesao!

Akusatua

Nire defendituak gogor egin zuen lan, lana zegoenean.

Akusatua

Guretzat berdin dira astea eta jai.

Fiskala

Horixe berdinak, zuretzat aste egun guztiak ziren jai:
Astelehenetan...

Aksuatua

Jai ondoren alperra

Abokatua

Bai, baina asteartean...

Akusatua

Euria goitik behera

Fiskala

Eta asteazkenean...

Akusatua

Osabaren ezkontza

Abokatua

Dena den, Ostegunean

Akusatua

Amonaren eguna

Fiskala

Eta ostiralean

Akusatua

Aginetako mina

Fiskala eta abokatua

Baietz ba, pesao!

Abokatua

Normala gutxi lan egitea, kobratzen zuen miseriarekin.

Akusatua

Hiru babarrun jateagatik

horrenbeste neke pena.

Abokatua

Eta gainera lan istripu ugari.

Akusatua

Atzo atzo atzo

atzo hil ziren hamar atso.

Fiskala

Aitzakiak! Zergatik ez zenuen lanean jarraitu??

Akusatua

Ez zaidazu galdetu gauza ilun guztien arrazoi gordea

Abokatua

Krisialdia etorri zelako. Gauzak aldatu egin ziren!

Akusatua

Nola aldatzen diren gauzak,

kamarada!!

Fiskala

Aurkitu nahi duenarentzat, lana badago

Akusatua

Non hago? Ze larretan?

Abokatua

Hori da. Ezin da lanik topatu.

Akusatua

Ez da posible, ezin liteke!!

Fiskala

Bah! Alfer honek lan bat topatuko balu

Akusatua

Neria izango zen, ez zuen aldegingo.

Abokatua

Noiz aurkitu zenuen azkeneko lana?

Akusatua

Mila bederatzirehun ta lehenengo urtian

Fiskala

Gaztaroa alperrikaldu du alferrean.

Akusatua

*Uztaila hontan beteko ditut
nik nahi baino urte gehio.*

Fiskala

Neskak utzi zuen, lanik ez zuelako.

Akusatua

*Maitiak galde egin zautan
lana banuenentz...*

Abokatua

Eta zer esango zion ba?

Akusatua

Agian, agian, egun batez...

Fiskala

Bai zera! Saiatu ere ez zen egiten, juergan egoten zen egun osoan...

Akusatua

Kalian gora kalia behera kalia gora kalia behera.

Abokatua

Protestatzen dut! Nire defenditua lan bila ibiltzen zen...

Akusatua

Edozein herriko jaixetan.

Fiskala

Horixe! Txurrutean...

Akusatua

Ardoa edanda mozkortzen naiz.

Abokatua

Beno, akaso edan apur bat, baina drogarik ez...

Akusatua

Alegratzeko triste dagoen guztia.

Fiskala

Seguru eroriko zela egunero kanutoren bat.

Akusatua

...lau, bat, hiru, bost zazpi...

Abokatua

Baina porroak bakarrik, koka eta kaka horiek sekula...

Akusatua

Sarri sarri sarri sarri sarri sarri...

Fiskala

Horixe, mundu guztiak hartzen ditu eta...

Akusatua

Zuuuuk zergatik ez?

Abokatua

Gizarteak bultzatzen zuen konsumitzera.

Akusatua

Saldu nahi dizkiote

makailu bustiak

gauerdiko izarrak

eta eguzkiak

inor engainatzeko

nolako trastiak.

Fiskala

Eta bere bizio guztiak pagatu ahal izateko, morora jeitsi zen.

Akusatua

Beloradora joango nauk

Beloradotik Malagara

Malagatik Zeutara

ta Zeutatik txironara

Fiskala eta Abokatua

Baietz, ba, pesao!

Fiskala

Harrapatu zintuzten.

Akusatua

Giltzapean sartu naute

poliki poliki.

Abokatua

Eta komisaldegian tratu txarrak jaso zituen.

Akusatua

Ama jo egin naute mintza arazteko-

Fiskala

Protestatzen dut! Kartzelako medikuak ez zuen tratu txarrik aipatu. Bera...

Akusatua

Ixil ixilik dago...

Abokatua

Jakina, kartzelako medikuak ondo daki

Akusatua

Ixilik egoteak zenbat balio dun.

Fiskala

Protestatzen dut! Gizarte demokratiko batean bizi gara eta...

Akusatua

Bota dezagun demokrazia zerri askara.

Abokatua

Epaille jauna, epaimahaikideok. Ni gizon honen alde nago. Geratzen zitzaion diru apurra gastatu du nire defenza ordaitzeko eta...

Akusatua

Dirurik ez baina izarrak gurekin daude.

Abokatua

Nola dirurik ez? Poltsa ederra zenuela esan zenidan.

Akusatua

Poltsa, poltsa banuela baina...

Abokatua

zer?

Akusatua

...dirurik ez...

Abokatua

Nola?

Akusatua

...dirurik ez...

Abokatua

Dirurik ez???

Fiskala

Ezetz ba, pesao!

Abokatua

Eta ni denbora galtzen! Bila ezazu ofizioko abokatu bat eta utzi bakean!

Akusatua

Ez zaitetz joan oraindikan, ez zaitetz joan arren...

Abokatua

(Fiskalari) **Ikusi duzu, ze fundamentu gutxi?**

Fiskala

Ez dago lotsarik!

Akusatua

Gure asmoak, esperantzak, herria, askatasuna, justizia, pakea...?

Fiskala eta Abokatua

Mitoak, hitz hutsak

Akusatua

Prtotestatzen dut! Justizia kakazahar bat da!

Fiskala eta Abokatua

Baina **Inon baino alaiagoa izanen da!**

Akusatua

Ta zer? Ez da berdin!

Fiskala eta Abokatua

Inon baino alaiagoa izanen da!

Akusatua

Ta zer? Ez da berdin!

Fiskala eta Abokatua

Inon baino alaiagoa izanen da!

Denak

TA ZER EZ DA BERDIN!

Azkenean denok jotzen dute. Patxok panderoa ematen dio Mikeli. Honek eskertzen dio. Patxori laster damutzen zaio.

12. IKASGAIA EUSKAL MUSIKAREN POESIA

Mikel

Buah! Subidoia, subidoia!! Goazen beste bat jotzera denok batera. Arin arin bat.

Panderoan arin arinaren erritmoa markatzen du.

Mikel

Pa-ta-ta-pa-ta-ta-ta-pa-ta-pa-ta-ta...

Patxok panderoa kentzen dio.

Patxo

Lastima, Martinez doktorea, ez dago jada astirik!

Mikel

Lastima!

Patxo

Oraingo atal hau, euskal kanta herrikoien letrei dedikatuko diogu. Gure kanta herrikoien letrak! Ze aberatsak! Zenbat ñabardura fin!

Mikel

Tamalez, jendea ez da aberastasun horretaz konturatzen.

Patxo

Denak ez dira musikologoak!

Mikel

Sentsibilitate berezia behar da...

Patxo

Oso berezia!

Mikel

Esatebaterako:

Biolontxeloak laguntzen du, poesia errezitalean bageunde lez.

Mikel

Antero txamarrotia,

Singerren bibotia.

Harekek ei dauko

ei dauko,

preso tximinoia.

Isilunea.

Patxo

Buah! lleak tente!

Mikel

Bai, ezta?

Patxo

Buah!

Mikel

Eta zure iritsiz zer esan nahi du?

Patxo

Nola?

Mikel

Ea zer dioen.

Patxo

Kanta honek?

Mikel

Bai.

Patxo

Beno... Irakurketa anitzeko kanta da.

Mikel

Meta textuala.

Patxo

Hori da.

Mikel

Baina konkretuki?

Patxo

Konkretuki?

Mikel

Bai.

Patxo

Beno... Bakoitzak bere irakurketa egin dezake.

Mikel

Dударик gabe.

Patxo

Hau da testu honen aberastasuna. Aniztasua, multikontzeptotasuna...

Mikel

Baina pixka bat konkretatuz?

Patxo

Konkretatuz? (...) Eh... Beno... Nire ustez... Eh... Eh...
Tximinoaren drama islatzen du. Tximinoak gizakume izan
nahi luke, baina ai!, urrun dago gizakume izatetik! Tximino
geratu da. Preso dago bere... tximinotasunean.

Mikel

Txipiroia.

Patxo

Nola?

Mikel

**Bizkaiko kostaldeko kanta da, eta tximinoia txipiroia da,
ez tximinoia.**

Patxo

Ah! Ba arrazoi gehiagoz: txipiroia askoz urrunago dago
gizakume izatetik!

Mikel

Txipiroiaren drama existentziala.

Patxo

Drama existentzialei buruz ari garela, hona beste hau:

Biolontxelo musika berriro.

Patxo

*Urra txuntxulun berde
mesmeru mokordo,
Urra txuntxulun berde
mesmeru mokordo,
hortxe goian atso bat...
kaka egiten dago.*

Isiltasuna.

Mikel

Txundigarria!

Patxo

Bai. Eta nola interpretatzen duzu zuk?

Mikel

Nik? Interpretatu?

Patxo

Bai.

Mikel

Benoa... (...) Nire ustez inportanteagoa da sugeritzen duena esaten duena baino.

Patxo

Azpitestua.

Mikel

Horixe. Lerro artean ezkutatzen dena.

Patxo

Hala ere irudi txundigarria da amona gaixo hura...

Mikel

Gaxoa, bai...

Patxo

Hor goian, bere bakardadean...

Mikel

Kaka egiten...

Patxo

Kaka egitearena lizentzia literario bat da!

Mikel

(...) Jakina.

Patxo

Berez ez dago, noski, kaka egiten.

Mikel

Noski.

Patxo

Zera dago...

Mikel

Horixe... Zera dago...

Patxo

Argi dago.

Mikel

Gutziz argi.

Patxo

Drama existenzial latza.

Mikel

La solitude!!

Patxo

La decadence!!

Mikel

Honek burura dakarkit... Mari Andresen drama lazgarria.

Patxo

Oh!!

Biolontxeloaren musika.

Mikel

Mari Andresen

Mari Andresen

korotza...

Patxo

zazpi libra ta

zazpi libra ta

bost ontza.

Biak emozionaturik daude, negar egiteko gogoaz.

Mikel

Harek egiten dau
harek egiten dau
demasa:

Patxo

epel-epel,

Mikel

lodi-lodi,

Biak

Punta motza!

13. IKASGAIA ITXAROPEN TELEFONOA

Patxo

Euskal musika tristea omen da. Hala dio jendeak. Baina hori, adiskideak, topiko bat besterik ez da.

Irratian daude. Patxo esataria da. Mikel, irratira deitu duen hiritar bat.

Patxo

Ez Dok Hiru Irratiko “Ez galdu Esperantza” saioa duzu hau, zuretzat, bizitzeko esperantza galtzen ari zaren horrentzat. Zurekin gaude, ez zaude bakarrik gau ilun eta triste honetan.

Telefono hotsa.

Musikariak jotzen hasten dira. “Triste bizi naiz eta”

Patxo

Dei bat daukagu. Gabon.

Mikel

Gabon.

Patxo

Esan, adiskide, nor zaitugu?

Mikel

Jon Ander, Bilboko.

Patxo

Ah, Jon Ander! Diputazioko funtzionarioa, ezta?

Mikel

Bai...

Patxo

Emazteak utzi eta hiltzeko gogoa zenuen joan den astean. Horrela jarraitzen duzu?

Mikel

Ez! Gainditu egin dut! Emaztea ahazten hasi naiz!

Patxo

Zoragarria, Jon Ander, bejondeizula. Baduzu bizitzeko motibo asko, gizona, batez ere lanpostu zoragarri hori!

Mikel

Barkatu, aldatu ahal duzu musika?

Patxo

Ez zaizu hau gustatzen?

Mikel

Bai, ederra da, baina gogora ekartzen dit *triste bizi naizela eta hilko banintz hobe.*

Patxo

Jesus, gizona! Ez duzu esan gainditu duzula?

Mikel

Uf! Oraindik *badaukat bihotzian hainbat atsekabe.* Aldatu musika, mesedez!

Patxo

Ados, eta barkatu zuk.

Beste musika bat jotzen dute. "Beti Penetan"

Patxo

Beraz... Jon Ander... emaztearena burutik kentzen ari zara.

Mikel

Beno... Egunez... zerbait alegratzen naiz.

Patxo

Ederto dago hori, gizona!

Mikel

Baina gauez beti penetan! Beti penetan!! Mesedez, ipini beste kanta bat!!!

Patxo

Ah... Barka, nola ez! Eta segi.

Beste musika bat: "Oi ama euskalerrri."

Mikel gero eta goibelago.

Patxo

Esaten ari zinen, Jon Ander, emaztea ahazten ari zarela.

Mikel

Bai. Beragandik urrun triste banao.

Patxo

Triste triste ez, orain gaintitzen ari zara depresioa.

Mikel

Beste kanta bat ez baduzu ipintzen, ez dakit nik!

Patxo

Jeseus! Temoso zaude musikarekin! Ea zer dugun hemendik.

Beste musika bat: "Ni hiltzen naizenean"

Patxo

Beno... Hau musika alaia da, ez?

Mikel

Bai zera!!

Patxo

Zer duzu orain buruan, gizona!

Mikel

Hiltzen naizenean, nire emaztea ez dela nire ondoan egongo!!

Patxo

Ez, joan egin da. Urrutira. Baina gaingitu egin duzu.

Mikel

Ez dakit ba!! Kendu musika hori!!

Patxo

Zuk agintzen duzu.

Beste musika bat: "Aitormena"

patxo

Zertan ari ginen? Ah, zure emaztea. Esan, zelan sentitzen zara orain...?

Mikel

Ba egia esan... Ez dira betiko garai onenak! Barearen ostean dator ekaitza! Uda berri berririk ez niretzat! Mesedez, kendu hori!

Patxo

Ados.

Beste musika bat: "Ixil ixilik dago"

Patxo

Musika aldatu dut, baina zuk hitz eman behar didazu tristura gaingitzen saiatuko zarela.

Mikel

Saiatzen naiz... Baina pasatzen naizenean bere lehiopetik, negarra urteten zait begi bietatik!

Patxo

Baina adiskide, ez duzu bere lehiopetik pasa behar. Ahaztu behar duzu.

Mikel

Horretarako deitu dut, joder, ahazteko!!

Beste musika bat: “Mendian gora”.

Patxo

Eta lortuko duzu, baina badakizu, Jon Ander, *mundua ez da beti jai, inoiz tristea ere bai.*

Mikel

Inoiz tristea?? Beti da tristea!! Beti!!

Patxo

Animo, gizona!

Mikel

Baina nola nahi duzu animatzea horrela? *Nire bihotza txori negartiz bete da eta umorez hustu da!!!*

Patxo

Ze hitz politak, Jon Ander!

Mikel

Agur betirako!

Mikelek bere burua hiltzen du.

Patxo

Ez Dok Hiru Irratiko “Ez galdu Esperantza” saioa izan duzu hau, zuretzat, bizitzeko esperantza galtzen ari zaren horrentzat. Gaur berri pozgarri bat daukagu, gau honetan bertan bakante bat geratu da, Diputazioko funtzionario lanpostu bat. Ez galdu esperantza. Eta zuk, hiltzeko gogoa duzun horrek, deitu eta azken bultzada emango dizugu. Orain, saioari amaiera freskoa emateko, kanta alai bat. Trikitixa. Aupa Maurixia!!

Musikariak

Hau da despedidea
despedida honen tristea
inork txarrik egin barik
aserre dauka jendia

14. IKASGAIA ASZENSOREAN

Mikel

Milaka kanta daude gure kantutegian.

Patxo

Eta galdetuko duzue, zertarako hainbeste?

Mikel

Esatebaterako, aszensorean eguraldiaz hitz egiteko. Euskal musikari esker, ez da inoiz isilune ezeroso hori gertatuko.

Patxo aszensorean dago, botoia sakatzekotan, eta Mikel sartzen da.

Patxo

Ze pisutara zoaz?

Mikel

Berrogei ta zortzira. Zu?

Patxo

Berrogeita bederatzira.

Biak elkarri begira, hasperen egiten dute. Botoiari sakatu eta aszensorea martxan hasten da.

Off

Ez dute ixiltasuna soportatzen. Baina bapatean, hor agertzen da euskal musika haien erreskatean.

Musikari batek "Itxasoa laino dago" jotzen hasten da.

Patxo

Itxasoa laino dago.

Mikel

Baionako barraraino.

Patxo

Aha...

Mikel

Aha...

Ixilunea.

Musikariek Gatiburen “Euritan dantzan” egiten dute tresnekin.

Mikel

Eurixe da, ha, ha...

Patxo

*Bai nausia, euria da,
gure lurra bustia da.*

Mikel

Goizeko euri artean...

Patxo

*Ez da auririk sartzen maitia,
ari ez duenean, ai ai ai.*

Mikel

Esaiozu euriari, berriz ez jausteko!

Patxo

**Plisti-plasta, plisti-plaust
mela-mela eta blai-blai.**

Mikel

*Asteartea, euria goitik behera,
lanik ez egiteko...*

Biak

Ez goaz lanera...

Barre egiten dute, baina segidan berriro isiltasunaren tentsioa. Erlojuari begiratzen diote. Tik-tak-tik-tak

Musikari batek “Haize egoa” (Laboa) jotzen du.

Hemendik aurrera, Mikel eta Patxo gero eta gustorago, gero eta beroago.

Patxo

Haize egoa, gau epela. Hilargiaren argi.

Mikel

Joan zen uda, eta negua heldu da.

Patxo

Ez nau izutzen negu hurbilak udazkeneko beroan.

Mikel

Udaberri berririk ez guretzat!

Patxo

Haizea dator Ifarraldetik...

Mikel

Eguzkiak urtzen du goian gailurretako elurra.

Patxo

Elurrak joan direnean nire mendien artean

Mikel

Ilargia lapurtuko nuke gauero

Patxo

Negua joan da ta...

Mikel

Hego berotik ekaitza.

Patxo

Izotz ondoko eguzki, neguaren pare.

Mikel

Oi baldorba, oi baldorbaaaaa

Biak

Eguzki eta haize idor...

Aszensorea gelditzen da.

Patxo

Zure pisua. Heldu zara.

Mikel

Bai? Hain azkar??

Patxo

Zuk prisarik duzu?

Mikel

Ez.

Patxo

Nik ere ez.

Mikel

Bagoaz ehungarren pisuraino?

Patxo

Primeran!

Musikariek "Lau Haizetara" jotzen dute.

Patxo eta Mikel

Lau haizetara,

lau haizetara,

lau haizetaraaaa,

beheko pisutik,

atikora!!!

15. IKASGAIA HAURREN KANTAK

Patxo

Ikasgai honetan, haurren musikari buruz hitz egingo dugu.

Mikel

Haurren kantak, ze politak! Ze kuttunak!

Biak

Kutxi kutxi kutxi...!!!

Bapatean serio jartzen dira.

Patxo

Semealabarik duzu?

Mikel

Haur txikiak, sehaska umeak?

Patxo

Gau osoa esnaturik ematen duzu, umearen negarrekin, eta lanera zoaz batere lorik egin gabe, zure umea jada lo goxo dagoen bitartean?

Mikel

Honek ba du bueltarik.

Patxo

Erabili euskal musika.

Mikelek umearena egiten du. Lo dago.

Patxo

Haurtxo txikia sehaskan dago

Ama emaiozu titia.

Aita gaixtoa tabernan dago

Pikaro jokalaria.

Umea esnatzen da.

Mikel

Eh??

Patxo

Otsoak u u u u

mendi gainetan ugari

Mikel

Eh?

Patxo

Harrapatzen bazaitu,

harrapatzen bazaitu...

Mikel

Zer??

Patxo

jo ta bertan hilko zaitu!!

.....

Mikel

Aita!!

Patxo

Aita semeak tabernan daude...

Mikel

Ama, ireki atea!!

Patxo

zabalik badaukazu

bertako atia,

galduko duzu eta

bigarren hankia

bai eta, bide batez,

zure hankartea.

Mikel

Nor dabil hor?

Patxo

Atoz, atoz, zure bila nenbilen ni.

Atoz, atoz, zure bila nenbilen ni.

Mikel

Ama. Argia piztu!

Patxo

Zer izkutatzen duen

ez didanean ikusten

uzten

Mikel

Zer gertatzen da?

Patxo

Din dan, nor hil da?

Mikel

Nor?

Patxo

Zer egin dau pekatu?

Mikel

Ezer ez! Ama!!!

Patxo

*Zure ama hil da
lanak itota
zertarako dan bizitza
jakitera iritsi gabe.*

Mikel

Amatxo? Hilda?

Patxo

Ta ziur zure aita ere bai!

Mikel

Nola?

Patxo

Dolü gabe, dolü gabe.

Mikel

Ama!!!!

Umea negarrez hasten da.

Patxo

Zaude ixilik haurra, ez egin negarrik...

Mikel

Lagundu!!!

Patxo

*Handitzen zeranean ikusiko duzu ixilik egoteak zenbat
balio dun!!*

Mikel

Amatxo!!! Aitatxo!!!

Patxo

Loa loa txuntxurunberde.

Loa loa...

Mikel

Masustaaaaaa!!!!!!

Musika bukatzen da.

Patxo

Zure haurrak ez dizu lorik egiten uzten gauez?

Mikel

Eta zu goizean, leher eginda, lanera abiatzen zarenean, umea lo gogo goxo ikusten duzu bere seaskan?

Patxo

Larrutik ordaindu dezala. Erabili euskal musika.

Mikel

Loa loa...

Denak

Masusta!

16. IKASGAIA SEXUA ETA MUSIKA

Mikel

Eta sexua? Nola tratatuta dago sexua euskal musika modernoan?

Patxo

Ba ondo. Oso espiritu modernoarekin, gainera. Hor duzue, urrutira jo gabe, homosexualitatearen bisibilizazioaren aldeko erakunde famatua: "Ez dok Armairu".

Mikel

Adibide bat ipiniko dugu.

Patxo

Eskena labur bat, sexu arazo arrunt bati buruzkoa, gatillazoa.

Mikel

Guk hitzak ipiniko ditugu. Zuek osatu irudia zuen imaginazioarekin.

Biak

Nik gizonarena egingo dut!

Elkarri begiratzen diote.

Mikel

Beno, ba biok gizon.

Patxo

“Ez dok Hiru” unibertsitateak aurkezten du: “*Hil da Katua*”, euskal gatillazoa.

Fondoko musika erotikoa.

Mikel

Oh, Pello Pello, jinen niza oherat?

Patxo

Hator, hator mutil etxera. (...) Hemen gaude eta postutzen naiz.

Mikel

Ta ziur zure gaita ere bai.

Patxo

Emoiztazus musutxuek.

Mikel

Gero gero gero, gero gero bai. Ala... atera atera, trapuak...

Patxo

Está muy bien, esaten du konfiteruak.

Mikel

Eta gu gaude erdi biluzik.

Patxo

Eta zu goruntz begira.

Mikel

Hauxe duzu fandangua neure gustukua?

Patxo

Hartuixu guruxun guztie.

Mikel

Txiki txiki txikia.

Patxo

Hasi naiz handitzen.

Mikel

Maitia, nun zira, nik ez zaitut ikusten!!

Patxo

Txikia izanik asko maite zaitut, nik.

Mikel

Altza Felipe trulalai!!

Patxo

Hik bultza gogor hortikan ta bultza nik hemendikan. Ikusiko dek nola, nola nola, laister...

Mikel

Haurtxo txikia seaskan dago.

Patxo

Orain galdurik nago beldurrez beteta, muniziorik gabe gelditu naiz eta.

Mikel

Negar egingo luke nere amak baleki.

Patxo

Ez dakit zer pasatzen den azken aldi hontan.

Mikel

Gure asmoak, esperantzak... Mitoak, hitz hutsak?

Patxo

Agian, agian, egün batez jeikiko...

Mikel

Agur Zuberoa.

Patxo

Ez dira betiko garai onenak.

17. IKASGAIA EMAN DA ZABAL ZAZU

Patxo

Eta ia ia konturatu gabe, seminarioa bukatzera doa.

Patxo pentsakor.

Mikel

Zer gertatzen zaizu?

Patxo

Zera... pentsatzen ari nintzen...

Mikel

Nik ere pentsatu nuen, behin...

Patxo

Euskal musikarik ez balego, non egongo lirateke gure kanta?

Mikel

**Oh... Ba... ezerezean, izarren hautsean... Goiko mendian...
Ilargia erdian... Lau haizetara...**

Patxo

Edo agian beste nonbait birrenkarnatuko ziren... Eta beste herri batzuek kantatuko lukete, beste hizkuntza batean...

Mikel

Imaginatzen duzu, Oskorri Kansas City-ko talde folkia balitz?

“Furra Furra” jotzen dute Country-bluegrass estiloan.

Musikariak

*This morning i woke up
feeling very lucky,
because i have found a tank
inside of my cofee.
I dont´t konw what´s what we have,
if we are in peace or war,
but just in case, anyway,
I will throw a fart.*

Patxo

Eta Pantxoa eta Peio Sicilian jaio izan balira...?

“Itziarren Semea” jotzen dute Italiar estiloan.

Musikariak

*Il figlio di Itziar e un bravo ragazzo,
il suo coraggio non e cosa di lazzo.
Signorina Marieta puo sentire emozione,
quando il giovano bambino esce di la prigione.
Signorina Marieta, e un bravo ragazzo,
il suo coraggio non e cosa di lazzo.*

Mikel

Eta Itoiz, Pariseko Cartier Latinoan...?

“Lau teilatu”, frantziar “chanson” estiloan jotzen dute.

Musikariak

**Nous sommes ici, et je suis heureux
et bien sûr ton que père il est aussi.
Mais dites-moi, parle-moi maintenant
a propos de ton foulard blanc.
Au Dessus de quatre toits,
la lune entre moi et toi,
et tu regardant en haut.**

Ta fumée dans ta main
un petit poussée soudain,
Il viendra près de moi.
Et encore, nous aurons
du bonheur
dans las fêtes de n'importe quel village

Mikel

Xabier Lete Rio do Janeiron jaio izan balitz...?

“Xalbadorren heriotza” jotzen dute Bossa nova estiloan.

Musikariak

*Onde você está,
em que prado,
pastor do Ipanema.
Para cima das montanhas,
escapando silencioso
a memoria do futuro...*

Mikel

Eta Agur Jaunak Alabamako kotoi soro batean?

“agur Jaunak” Godspell estiloan kantatzen dute.

denak

*Goog bye, old Friends
Old Friends good bye
Good bye... AND A HALF!*

18. DESPEDIDEA

Patxo

Gure seminarioa bukatzera doa. Joan baino lehen jakin ezazue zuen eritziak jasotzeko prest gaudela.

Mikel

Feed-back-a.

Patxo

www.ezdokir...

Mikelen telefonoa txistuka hasten da.

Mikel

Azkarrak! Hiru mezu jaso ditugu jada.

Patxo

Hiru atsegin?

Mikel

“Atsegin”...! Gure ikusleak ez dira nire krema hidratatzailea bezain topikoak. Esatebaterako, lehenengo honek, emotikono berri bat eskeini digu. Ez nuen ezagutzen.

Patxo

Nolakoa da?

Mikel

Ba... Epel epel, lodi lodi, eta punta motza.

Patxo

Interesgarria. Eta zer esan nahi du zure ustez?

Mikel

Beno... irakurketa anitzeko mezua da.

Patxo

Hala uste dut nik ere. Eta besteak?

Mikel

Bigarrena soka bat da.

Patxo

Soka bat?

Mikel

Bai, soka bat, lepo baten inguruan.

Patxo

Irakurketa... anitza?

Mikel
Oso anitza.

Patxo
Eta azkena?

Mikel
Unibertsitateko errektorearena.

Patxo
Eta ze ikono bidali du?

Mikel
Ez da ikono bat. Testu bat da. "Kalean zaudete. Bildu zuen gauzak eta joan zaitezte por kulo hartzera".

Ixiltasuna.

Patxo
Beno, ez da oso esplizitoa.

Mikel
Ez.

Patxo
Sugerentea, baina...

Mikel
...iluna aldi berean.

Patxo
Irakurketa...

Mikel
...anitza.

patxo
Erabat.

Mikel
Eta gainera, beti geratuko zaigu unibertsitate pribatua.

Patxo
Hau zen unibertsitate pribatua.

Mikel

Ah...

Patxo

Erretore jauna, antza denez, ez duzu ikastaro honen izpiritua ondo jaso.

Mikel

Lerro artean dagoen mezua.

Patxo

Argiago azalduko dugu, ea oraingoan ulertzen duzun.
(Musikoei) Musika epikoa, mesedez.

Musikariek "Izarren Hautsa"-ren moldaketa bat jotzen dute

Patxo

Gure herriko musika defendituko dut

You Tuberren kontra

Spotifyren kontra

arrakasta ebakuntzaren kontra...

Mikel

Arrakasta Ebakuntza?

Patxo

Operación triunfo.

Mikel

Ah!

Patxo

defendituko dut

gure herriko musika.

Mikel

Galduko ditut

lanpostua,

paga extrak

eta oporrak,

galduko ditut
trienioak
dietak
eta Jubilatuentzako Inersoko bidaiak Benidorrera,
baina gure herriko musika
defendituko dut.

Patxo

Gitarra kenduko didate
eta ukelelearekin defendituko dut
gure herriko musika.

Mikel

Ukelelea kenduko didate
eta turutarekin
defendituko dut
gure herriko musika.

Patxo

Turuta kenduko didate
eta abotsarekin defendituko dut
gure herriko musika.

Mikel

Ahotsa kenduko didate
eta esofagoarekin defendituko dut
gure herriko musika.
Esofagoa kenduko didate
eta eskrotoarekin defendituko dut...

Patxok hainbeste ez "motibatzeko" keinua egiten dio.

Mikel

...gure herriko musika.
Ni mutu geratuko naiz

Patxo

Nire esofagoa galduko da

Mikel

Nire eskrotoa galduko da

Patxo

Baina gure herriko musikak iraunen du

biak

Zutik.

“Izarren hautsa” musikak jarraitzen du, eta Patxo eta Mikel kantuan hasten dira.

Patxo eta Mikel

*Izarren hautsa egun batean
bilakatu zen bizigai,
hauts hartatikan uste gabean
noizpait giñaden gu ernai.
Eta horrela bizitzen gera
sortuz ta sortuz gure aukera
atsedenik hartu gabe:
lana egiñaz goaz aurrera
kate horretan denok batera
gogorki loturik gaude.*

*Gu sortu ginen enbor beretik sortuko dira besteak,
burruka hortan iraungo duten zuhaitz-ardaska gazteak.
Gu sortu ginen enbor beretik sortuko dira besteak,
burruka hortan iraungo duten zuhaitz-ardaska gazteak.*

Musika “in crescendo” doa.

Mikel panderoa hartzera doa, baina kentzen diote, eta aulki batean lotzen dute, galoen herrixka mitikoan bardoa lotzen zuten moduan, amaierako festa musikala ospatzen den bitartean.

Amaiera